

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011 został sporządzony przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony gatunków ptaków: orlika krzykliwego, derkacza, żurawia oraz dzięcioła białogrzbietego.

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony gatunków siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawierający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 cyt. ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, obwieszczeniem znak: WOPN-OON. 6320.02.014.2011.IMI z 19 września 2011 r. podał do publicznej wiadomości informację, iż przystąpił do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011. Jednocześnie poinformował o możliwości zgłaszania uwag do materiałów gromadzonych podczas prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych: w formie pisemnej, do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono 3 spotkania informacyjno-dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy („ZLW”), biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Pierwsze z takich spotkań odbyło się 20.07.2012 r. w Gołdapi. Omówione na nim zostały podstawy prawne i organizacyjne prac nad projektem PZO oraz walory przyrodnicze obszaru, w tym przedmioty ochrony. Drugie spotkanie ZLW odbyło się 30.10.2012 r. w Baniach Mazurskich. Na tym spotkaniu omówiono wyniki prac terenowych, w tym zweryfikowaną listę przedmiotów ochrony i oceny ich stanu ochrony. Na trzecim spotkaniu ZLW, które odbyło się 4.12.2012 r. w Gołdapi, przedyskutowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony, cele działań ochronnych oraz zakres tych działań.

Plan zadań ochronnych opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186, ze zm.) oraz zgodnie z zakresem, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z ww. aktami prawnymi dokonano opisu granic obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247), tj. Układzie Współrzędnych Płaskich Prostokątnych PL-1992.

W trakcie opracowania planu zadań ochronnych zgromadzono, zweryfikowano i uzupełniono informacje o obszarze i przedmiotach ochrony. Oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony dokonano na podstawie badań terenowych, zgodnie z metodyką stosowaną standardowo dla potrzeb monitoringu gatunków ptaków realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (GIOŚ 2007-2009). Stan ochrony wszystkich 4 gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Lasy Skaliskie został uznany za właściwy (FV). Dla każdego z tych gatunków przewidziano działania ochronne, które w okresie obowiązywania PZO pozwolą na zachowanie niepogorszonego stanu ich ochrony.

Dokonano także identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony tych gatunków. Najważniejsze zagrożenia dla gatunków ptaków, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Lasy Skaliskie, można podzielić na kilka rodzajów, w zależności od charakteru tych zagrożeń oraz dziedziny gospodarki, której zagrożenia te dotyczą. Zdecydowana większość zagrożeń ma charakter antropogeniczny, a jedynie bardzo nieliczne związane są z czynnikami naturalnymi, takimi jak sukcesja zbiorowisk roślinnych, czy naturalne zmiany poziomu wód w ciekach.

Pierwsza grupa zagrożeń związana jest z gospodarką leśną i dotyczy gatunków związanych z lasami, a w szczególności dzięcioła białogrzbietego. Należą do niej następujące rodzaje zagrożeń:

- utrata siedlisk w wyniku usuwania z lasu martwych i dziuplastych drzew (B02.04),
- zbyt mała liczba potencjalnych miejsc gniazdowania związana ze zbyt małą ilością starych drzewostanów (B02.02),
- prowadzenie prac leśnych w pobliżu miejsc gniazdowania w sezonie lęgowym ptaków (B07).

Druga grupa zagrożeń jest związana z gospodarką rolną:

- intensyfikacja rolnictwa (A02.01),
- koszenie/ściananie trawy (A03),

Zagrożenia te dotyczą przede wszystkim gatunków związanych z terenami otwartymi i użytkowanymi rolniczo, w tym głównie gniazdującego w takich siedliskach derkacza oraz żerujących na tych terenach orlika krzykliwego i żurawia.

Do pozostałych ważniejszych zagrożeń należą:

- drapieżnictwo, w tym głównie drapieżnictwo agresywnej, inwazyjnej norki amerykańskiej (K03.04); zagraża to głównie derkaczowi,
- kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi i elektrowniami wiatrowymi (D02.01.01, C03.03); kolizje takie, a w szczególności kolizje z elektrowniami wiatrowymi, które są zlokalizowane w stosunkowo niedużej odległości od ostoi, stanowią zagrożenie dla orlika krzykliwego i żurawia,
- zmiana stosunków wodnych, czyli obniżenie bądź podwyższenie poziomu wody (J02.01.02), stanowi potencjalne zagrożenie dla żurawia, w tym w szczególności dla miejsca jesiennych zlotowisk tego gatunku na śródleśnym bagnie Minta,
- brak stref ochronnych wokół wszystkich stanowisk lęgowych orlika krzykliwego (G05.07).

Dla każdego z 4 gatunków zaproponowano różne formy działań ochronnych mających na celu ochronę ich siedlisk. W przypadku orlika krzykliwego są to działania mające na celu utrzymanie nie pogorszonego stanu żerowisk tego gatunku. W przypadku derkacza są to działania mające na celu utrzymanie ekstensywnego wykorzystania użytków zielonych, które są głównymi siedliskiem tego gatunku. W przypadku żurawia zaproponowano działania ochronne mające na celu ochronę miejsc jesiennych zlotowisk. W przypadku dzięcioła białogrzbietego zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie odpowiednie struktury siedlisk właściwych dla tego gatunku.

Dla obu gatunków dużych ptaków, będących przedmiotami ochrony w Lasach Skaliskich, czyli dla orlika krzykliwego i żurawia, które są narażone na kolizje ze znajdującymi się w okolicy elektrowniami wiatrowymi, zaplanowano działania mające na celu zapobieganie lokalizacji takich elektrowni w sąsiedztwie ostoi.

Zaplanowanym działaniem ochronnym derkacza, istotnym także dla innych gatunków wodno-błotnych występujących na terenie obszaru Lasy Skaliskie, jest redukcja populacji norki amerykańskiej oraz dwu innych drapieżników: jenota i lisa.

Dla orlika krzykliwego przewidziano dokładną inwentaryzację aktualnie zajmowanych stanowisk lęgowych oraz wyznaczenie wokół wszystkich stanowisk lęgowych stref ochronnych, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.

Dla dzięcioła białogrzbietego przewidziano przeprowadzenie rozpoznania w zakresie nowych miejsc występowania gatunku w obrębie obszaru Lasy Skaliskie.

Dla dwóch gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Lasy Skaliskie przewidziano zadania monitoringowe skuteczności zastosowanych działań ochronnych dotyczących utrzymania odpowiedniego użytkowania i zagospodarowania terenu (derkacz i orlik krzykliwy).

Przedmiotowy obszar Natura 2000 objęty jest następującymi dokumentami planistycznymi:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Budry – Uchwała Nr XXX/138/01 Rady Gminy Budry z dnia 18 czerwca 2001 r. i Uchwała XXXIV/203/2009 Rady Gminy Budry z dnia 20 października 2009 r.

Wskazano potrzebę dokonania zmiany zapisów w tych dokumentach dotyczących wyznaczenia w rysunku Studium terenów pod zalesienia. Proponuje się odstąpienie od zalesień łąk, stanowiących siedliska derkacza, położonych na południowy zachód od wsi Budry. Zmiana dotyczy także dopuszczenia realizacji elektrowni wiatrowych na podstawie planów miejscowych bez wskazania lokalizacji. Proponuje się wprowadzenie zapisu nie zalecającego lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy. Wprowadzono również wskazanie dotyczącego zapobieganiu lokalizacji ferm norki amerykańskiej na terenie obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie i w odległości co najmniej 50 km od jego granic.

2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi: Banie Mazurskie, Miczuły, Dąbrówka Polska, Grodzisko – Uchwała nr XXIV/132/2009 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 28 października 2009 r.

Zmiana dotyczy ustalenia terenów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych. Proponuje się odstąpienie od ustalenia dotyczącego realizację elektrowni wiatrowych.

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego elektrowni wiatrowych w obrębie geodezyjnym Grodzisko, Dąbrówka – Uchwała Nr XXI/140/2005 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 25 sierpnia 2005 r. i Uchwała Nr XXI/144/2005 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 13 października 2005 r.

Zmiana dotyczy ustalenia terenów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych. Proponuje się odstąpienie od ustalenia dotyczącego realizację elektrowni wiatrowych.

4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Banie Mazurskie – Uchwała Nr XVIII/130/2000 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 30 sierpnia 2000 r.

Wprowadzono wskazanie dotyczącego zapobieganiu lokalizacji ferm norki amerykańskiej na terenie obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie i w odległości co najmniej 50 km od jego granic.

W ramach prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby opracowania dla obszaru Natura 2000 lub jego części planu ochrony, o którym mowa w art. 29 cyt. ustawy o ochronie przyrody.

W dniu 7 marca 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem znak: WOPN-OON.082.01.003.2014.AKR podał do publicznej wiadomości informację o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011. Informacja została opublikowana w prasie lokalnej („Gazeta Olsztyńska”), na tablicy ogłoszeń RDOŚ, tablicach ogłoszeń właściwych terytorialnie urzędów gmin, a także na stronie internetowej RDOŚ w zakładce „Obwieszczenia” oraz „Plany zadań ochronnych Natura 2000”.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

I Urząd Gminy Burdy

1. *Zapisy dotyczące fakultatywnych działań ochronnych dla derkacza niespójne z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007-2013.*

Uwagę uwzględniono. Zapisy dotyczące fakultatywnych działań ochronnych dla derkacza zostały dostosowane do Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007-2013. W kolumnie „Zakres prac” zastosowano zapis:

„Działanie obligatoryjne: Zachowanie siedlisk derkacza położonych na trwałych użytkach zielonych, poprzez ekstensywne użytkowanie kośne.

Działanie fakultatywne:

- koszenie w terminie od dnia 1 sierpnia do dnia 30 września; wysokość koszenia 5-15 cm,
- pozostawienie 5 – 10% powierzchni działki rolnej nieskoszonyj,
- usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie 2 tygodni po pokosie, a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyny ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany,
- koszenie okężne od środka powierzchni koszonej do zewnątrz”.

2. *Niezrozumiały zapis dotyczący miejsca realizacji działań ochronnych dla derkacza.*

Uwagę uwzględniono. Zapis zmieniono na: „*Potencjalne siedliska gatunku w całym obszarze Natura 2000*”. Dodatkowo, do załącznika nr 5 dodano działanie ochronne „*Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony*” w celu identyfikacji siedlisk lęgowych na użytkach zielonych w obrębie obszaru Natura 2000.

II Nadleśnictwo Czerwony Dwór

1. *Wniosek o przeniesienie zagrożenia B02.02 Zbyt mała ilość starych drzewostanów z zagrożeń istniejących do zagrożeń potencjalnych w przypadku dzięcioła białogrzbiatego.*

Uwagę uwzględniono. Z uwagi na to, że parametrowi stanu siedliska gatunku została przypisana ocena FV, zagrożenie B02.02 Wycinka lasu [nazwa wg systemu kodowania zagrożeń] z dodatkowym opisem: *Zbyt mała ilość starych drzewostanów*, przeniesiono do zagrożeń potencjalnych.

2. *Wniosek o wpisanie szacunkowych kosztów działania ochronnego dla orlika krzykliwego „Ochrona żerowisk”.*

Uwagę odrzucono. Działanie ochronne polegające na zapobieganiu zalesianiu użytków zielonych stanowiących żerowiska orlika krzykliwego nie wiąże się z ponoszeniem kosztów (poza samym procesem planowania

i wprowadzania do właściwych dokumentów), choć może skutkować zmniejszeniem uzyskiwanych korzyści. Oszacowanie kosztów realizacji działań ochronnych służy głównie możliwości pozyskania środków na realizację danego działania, co jest niemożliwe w przypadku utraty korzyści. Nie dokonano szacowania wymiaru utraconych korzyści.

3. *Wniosek o zmianę podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania ochronnego dla orlika krzykliwego „Ochrona żerowisk” na „właściciele/zarządcy gruntów”.*

Uwagę uwzględniono. W komórce „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” zastosowano zapis „Zarządca lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem”.

4. *Bagno Minta oprócz miejsca zlotowisk żurawi stanowi również siedlisko 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, dla którego w PZO projektowane są działania „badanie poziomu wody i przepływów na terenie torfowisk, funkcjonowania istniejących sieci melioracyjnych”. W przypadku żurawia proponuje się podobny zapis i ewentualnie w dalszej kolejności proponowanie budowy urządzeń hydrologicznych.*

Uwagę odrzucono. Umieszczone w tabeli proponowane działania ochronne zostały opracowane z uwzględnieniem przesłanych propozycji i uwag przygotowanych przez członków Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków oraz z uwzględnieniem ustaleń z przedstawicielami Lasów Państwowych dokonanych podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, a także z uwzględnieniem innych uwag i propozycji zgłaszanych podczas tych spotkań przez różne osoby i instytucje. Działanie „badanie poziomu wody i przepływów na terenie torfowisk, funkcjonowania istniejących sieci melioracyjnych” zostało ujęte w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Niecka Skaliska PLH280049 jako działanie dla przedmiotu ochrony 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*).

5. *Wniosek o modyfikację zakresu prac działania ochronnego dla dzięcioła białogrzbietego „Utrzymanie odpowiedniego stanu siedlisk”. Zaproponowano zapis: „Stosowanie rębni złożonych. Pozostawianie wszystkich leżących martwych drzew niestanowiących zagrożenia dla stanu sanitarnego lasu. Pozostawianie stojących martwych drzew o ile nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia ludzi i mienia, a także stanu sanitarnego lasu. W cięciach rębnych pozostawienie powierzchni do naturalnego rozpadu zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu z możliwością zwiększenia jej do 10% powierzchni manipulacyjnej. Średni lub długi okres odnowienia. Pozyskiwanie nie więcej niż 10-30% miąższości drzewostanu w 10-cioleciu. Cały okres obowiązywania planu”.*

Uwagę uwzględniono częściowo. Zastosowano powyższy zapis za wyjątkiem zwrotu „zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu z możliwością zwiększenia jej do 10% powierzchni manipulacyjnej”. Utrzymano zapis o pozostawieniu 10% powierzchni manipulacyjnych, ponieważ zwiększają one odporność pozostawionych drzew na niekorzystne czynniki atmosferyczne, zapewniają większą ilość martwego drewna oraz zapewniają pozostawionemu fragmentowi starodrzewu właściwe warunki mikrosiedliskowe (nasłonecznienie, wilgotność gleby).

III Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie

1. *Wniosek o zmianę podmiotu odpowiedzialnego za działanie ochronne dla żurawia „Ochrona siedlisk”.*

Uwagę uwzględniono. Jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie wpisano „Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie w porozumieniu z Nadleśnictwem Czerwony Dwór”.

2. *Uwaga dotycząca obecności w dokumentacji błędów edycyjnych i pisarskich.*

Uwagę uwzględniono. Błędy zostały poprawione.

IV Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Warmińsko-Mazurski Oddział Regionalny

1. *Prośba o usunięcie ARiMR z tabeli 1.7 Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności.*

Uwagę odrzucono. Obecność instytucji w tabeli 1.7 nie obliguje do żadnych działań. Tabela ta ma wartość informacyjną, jest sugestią do stworzenia Zespołu Lokalnej Współpracy, członkostwo w którym jest kwestią dobrowolną.

2. *Jako miejsce realizacji działania ochronnego nr 6 dotyczącego derkacza wskazano siedliska łąkowe na użytkach zielonych w obrębie obszaru Natura 2000, a koszenie raz w roku zdefiniowane jest jako obligatoryjne działanie ochronne. Prośba o wektorowe wyznaczenie siedlisk realizacji działań ochronnych dla derkacza, umożliwiające weryfikację realizacji przedmiotowego działania przez kontrolerów ARiMR.*

Uwagę odrzucono ze względu na brak możliwości wektorowego wyznaczenia siedlisk łąkowych derkacza. Wynika to z biologii gatunku – system rozrodczy derkacza jest stosunkowo słabo poznany, uzupełnienia wiedzy wymaga jego wybiórczość siedliskowa (Gromadzki M. 2004). W związku z tym, w tabeli stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia, dodano działanie ochronne w kategorii uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony „Aktualizacja wiedzy o występowaniu gatunku”, polegające na wykonaniu pełnej inwentaryzacji obszaru pod kątem siedlisk derkacza.

V Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie

1. *Wniosek o usunięcie RZGW w Warszawie z komórki „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” w przypadku działania ochronnego dla żurawia „Ochrona siedlisk”.*

Uwagę uwzględniono. Jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie wpisano „Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie w porozumieniu z Nadleśnictwem Czerwony Dwór”.

2. *Wniosek o zmianę zapisu dotyczącego zakresu odpowiedzialności Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w tabeli 1.7 Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności.*

Uwagę uwzględniono. Zastosowano zapis:

- „- planowanie i kontrola gospodarowania wodami w regionie wodnym,
- określanie warunków korzystania z wód regionu wodnego,
- ustanawianie i znoszenie obwodów rybackich oraz użytkowanie jezior i rzek w zakresie gospodarki rybackiej,
- opracowywanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych”.

3. *W tabeli 2.3 Struktura własności i użytkowania gruntów jako typ użytkowania gruntów nie wymieniono wód płynących, jedynie wody stojące.*

Uwagę uwzględniono. Tabela zawiera dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006, w związku z czym wymieniono w niej wszystkie typy pokrycia terenu wskazane w tym programie. Z uwagi na występowanie cieków w obszarze, ich obecność uwidoczniono w tabeli (wstawiając +) bez podawania powierzchni.

4. *Wniosek o uwzględnienie w tabeli 2.5 Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego, Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoły.*

Uwagę uwzględniono. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoły został uwzględniony w tabeli 2.5.

VI Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (uwagi do projektu zarządzenia)

1. *W dokumencie brak opisów przedmiotów ochrony oraz ocen stanu ich ochrony. Brak dowodów, że dany gatunek faktycznie jest przedmiotem ochrony (analiza zapisów w SDF i oceny poszczególnych gatunków).*

Uwagę odrzucono. W zarządzeniu nie są wymagane opisy przedmiotów ochrony oraz oceny stanu ich ochrony, jak również analiza zapisów Standardowego Formularza Danych. Takowe znajdują się w dokumentacji projektu Planu zadań ochronnych. Zawartość zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych jest zgodna z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

2. *Przy opisie zagrożeń zastosowano inne niż przyjęte nazwy kodów zagrożeń, należy podać kod, nazwę zagrożenia oraz wyjaśnienie, co autorzy rozumieją podając konkretne zagrożenie.*

Uwagę uwzględniono. Tabela oraz treści w niej zawarte zostały zmodyfikowane.

3. *Wniosek o przeniesienie zagrożenia dla dzięcioła trójpalczastego „B02.04 – utrata i degradacja siedlisk w wyniku usuwania z drzewostanów martwych i dziuplastych drzew” z istniejących do potencjalnych.*

Uwagę odrzucono. Dzięciol trójpalczasty nie jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011.

4. *Wniosek o zmianę zapisu w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” na „RDOŚ w Olsztynie w porozumieniu z...”. Nie należy pozostawiać zapisu takiego jak: „RDOŚ w Olsztynie, Nadleśnictwo Czerwony Dwór”. Taki zapis sugeruje, że dwa podmioty równocześnie są odpowiedzialne, co może rodzić problemy natury kompetencyjnej.*

Uwagę uwzględniono częściowo. W uzasadnionych działaniach ochronnych w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” wprowadzono zapis: „Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie na podstawie porozumienia z...”. Art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mówi, że plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Ustawa daje zatem możliwość wskazania podmiotów innych niż RDOŚ (tj. organ opracowujący projekt planu i sprawujący nadzór nad obszarami Natura 2000), właściwych do realizacji określonych działań ochronnych. Podobnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazuje, że zakres prac niezbędnych do opracowania planu obejmuje ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie i monitoring. Tym samym w zależności od rodzaju działania ochronnego, odpowiedzialnym za jego realizację może być właściwy RDOŚ, właściciel, zarządca lub dzierżawca terenu, na którym działanie ma być realizowane, a także różnego rodzaju organizacje mogące np.: pozyskiwać fundusze na ochronę przyrody, w tym realizację działań ochronnych.

5. *Wniosek o uzupełnienie zakresu prac do działania ochronnego dla dzięcioła białogrzbietego „Utrzymanie odpowiedniego stanu siedlisk” o zapis, że pozostawianie wszystkich stojących i leżących martwych drzew nie dotyczy drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa osób i mienia.*

Uwagę uwzględniono. Zastosowano zapis: „(...) Pozostawianie wszystkich leżących martwych drzew niestanowiących zagrożenia dla stanu sanitarnego lasu. Pozostawienie stojących martwych drzew, o ile nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia ludzi i mienia, a także stanu sanitarnego lasu (...)”.

VII Nadleśnictwo Zaporowo

1. *Wskazanie na brak dokonania przez RDOŚ w Olsztynie, w ramach opracowania projektu planu zadań ochronnych, obligatoryjnych uzgodnień przewidzianych w treści art. 28 ust. 11a i 11b Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.*

Uwagę odrzucono. Uwaga niezwiązana z procesem opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011. Zgodnie z art. 28 ust. 11a i 11b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody projekt planu urządzenia lasu wymaga uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa. Uzgodnienia tego dokonuje się w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do ministra właściwego do spraw środowiska. W przypadku niezajęcia stanowiska przez organ uzgadniający w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia o uzgodnienie – uzgodnienie uważa się za dokonane.

2. *Brak uwzględnienia przez RDOŚ w Olsztynie faktu wcześniejszego rozpoczęcia, dofinansowanych przez Unię Europejską, projektów nasadzeń lasów przez rolników indywidualnych prowadzących gospodarstwa rolne na tych terenach.*

Uwagę odrzucono. Z uwagi na lokalizację Nadleśnictwa Zaporowo i Gminy Płoskinia na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Warmińska PLB280015, wniosek został rozpatrzony podczas analizy uwag do ww. obszaru Natura 2000.

3. *Brak uwzględnienia przez RDOŚ w Olsztynie faktu uprzedniego dokonywania przez rolników indywidualnych prowadzących gospodarstwa rolne na tym terenie, zakupu nieruchomości gruntowych w celu dokonywania na nich nasadzeń lasów i wynikającego z działań RDOŚ wysokiego ryzyka domagania się przez tych rolników odszkodowań za brak możliwości prowadzenia zaplanowanej działalności gospodarczej i składania przez nich oświadczeń woli o odstąpieniu od umowy kupna nieruchomości.*

Uwagę odrzucono. Z uwagi na lokalizację Nadleśnictwa Zaporowo i Gminy Płoskinia na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Warmińska PLB280015, wniosek został rozpatrzony podczas analizy uwag do ww. obszaru Natura 2000.

4. *Wniosek o przeprowadzenie, na mocy art. 36 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 89 ust. 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, otwartej dla społeczeństwa, rozprawy administracyjnej w celu uzgodnienia interesów stron oraz wyjaśnienia sprawy przy udziale biegłych.*

Uwagę odrzucono. Uwaga niezwiązana z procesem opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011. Zgodnie z art. 89 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego,

rozprawę administracyjną przeprowadza się w toku postępowania administracyjnego. Również art. 36 ustawy *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* odnosi się do postępowań administracyjnych wskazując, iż rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa może przeprowadzić organ właściwy do wydania decyzji. Natomiast proces opracowywania PZO nie jest postępowaniem administracyjnym, a sam plan ustanawiany jest w drodze zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z 17 lutego 2010 r. w *sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar. Natomiast art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody* wskazuje, że sporządzający projekt PZO umożliwi tym osobom i odmiotom udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Na tej podstawie prowadzone były spotkania warsztatowe oraz wyłoniony został spośród ich uczestników Zespół Lokalnej Współpracy. Zgodnie z art. 28 ust. 4 cyt. ustawy sporządzający projekt PZO zapewnił możliwość udziału społeczeństwa *na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

VIII Osoba fizyczna

1. *Na stronie 12 w wierszu nr 13 w kolumnie „Miejsce realizacji” podane oddziały leśne nie zawierają wszystkich oddziałów wymienionych w projekcie PZO.*

Uwagę uwzględniono. Zapis został uzupełniony.

IX Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

1. *Uwaga dotycząca numeracji zarządzenia: Zgodnie z opinią Biura Prawnego w Ministerstwie Środowiska dotyczącą opiniowania aktów prawa miejscowego: Numerowanie aktów prawa miejscowego, w tym zarządzeń, jest praktyką niemającą oparcia w obowiązujących przepisach prawnych: rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908) nie przewiduje bowiem numerowania żadnego rodzaju aktu prawnego. Ponieważ rozporządzenie to ma na celu wprowadzenie jednolitej konwencji redagowania wszystkich aktów normatywnych, numerowanie aktów prawa miejscowego konwencją tą łamie. Ponadto, praktyka numerowania aktów normatywnych nie może być uzasadniona funkcją identyfikacyjną, gdyż funkcja ta pełniona jest przez nadanie pozycji w dzienniku urzędowym, w którym akty normatywne zostały opublikowane. W świetle powyższego numerowanie aktów prawa miejscowego nie jest zabiegiem właściwym z punktu widzenia zasad poprawnej legislacji.*

Uwagę uwzględniono. Numeracja została usunięta.

2. *Uwaga dotycząca usunięcia z § 3 zarządzenia oraz z tytułu załącznika nr 2 do zarządzenia zapisu „w skali 1:80 000”, a także usunięcia skali z map zamieszczonych w załącznikach nr 2 i nr 6 oraz dodania legendy do mapy zamieszczonej w załączniku nr 2.*

Uwagę uwzględniono. Zapis i skala mapy zostały usunięte, a legenda dodana.

3. *Uwaga dotycząca ponownego wygenerowania współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w załączniku nr 1 do zarządzenia. Punkty o nr 83-120 są takie same jak te o nr 518-557; 201-240 takie jak 638-677; brakuje części współrzędnych.*

Uwagę uwzględniono. Tabela zawierająca opis granic obszaru w postaci wykazu współrzędnych punktów załamania granicy została poprawiona.

4. *Uwaga dotycząca nieprawidłowego określenia układu odniesienia w załączniku nr 1 do zarządzenia oraz w uzasadnieniu.*

Uwagę uwzględniono. Zmieniono „Państwowy Układ Współrzędnych Geodezyjnych” na „układ współrzędnych płaskich prostokątnych”.

5. *Uwaga dotycząca poprawienia kodów zagrożeń w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia oraz uzupełnienia opisów tych zagrożeń, np. G05.07 Niewłaściwe realizowane działania ochronne lub ich brak czy A02.01 Intensyfikacja rolnictwa. W zagrożeniu dla derkacza „K03.04 Drapieżnictwo” proponuję dodać rozwinięcie o fermach norki.*

Uwagę uwzględniono. Kody zostały poprawione oraz uzupełniono opisy wszystkich zagrożeń, rozwinięto opis zagrożenia K03.04 Drapieżnictwo.

6. Uwaga dotycząca doprecyzowania celów działań ochronnych, stanowiących załącznik nr 4 do zarządzenia.

Uwagę uwzględniono. Zapisy zostały doprecyzowane.

7. Uwaga do załącznika nr 5. Wskazano, że wśród działań pominięto monitoring przedmiotów ochrony - populacji łęgowych a w przypadku żurawia również w okresie wędrówek.

Uwagę uwzględniono. Monitoring przedmiotów ochrony obszaru został zaplanowany w dokumentacji PZO (str. 46). Działanie to omyłkowo nie zostało przeniesione do zarządzenia, prawdopodobnie podczas tworzenia aktu poprzez Platformę Informacyjno-Komunikacyjną. Monitoring stanu przedmiotów ochrony obszaru dodano do zarządzenia.

8. Uwaga do załącznika nr 5, do działania dla orlika krzykliwego „Ochrona żerowisk”. Zakres działania „Zapobieganie zalesianiu użytków zielonych stanowiących żerowiska orlika krzykliwego” jest raczej celem działań ochronnych. Proponuję zapis „użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe wszystkich użytków zielonych (mające na celu zapobiegnięcie zarastaniu, zalesianiu)”. Proszę rozważyć dodanie działania fakultatywnego polegającego np. na usuwaniu nalotów drzew i krzewów.

Uwagę uwzględniono. Zakres działania zmieniono zgodnie z propozycją, wskazując jednocześnie, że jest to działanie obligatoryjne. Dodano działanie fakultatywne „usuwanie nalotu drzew i krzewów w celu przeciwdziałania sukcesji terenów otwartych”.

9. Uwaga do załącznika nr 5, dotycząca zapisu „właściciele/zarządcy gruntów” jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie fakultatywnych działań ochronnych. Należy dodać, że realizacja może nastąpić na podstawie porozumienia z RDOŚ, w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości lub w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z RDOŚ. Zamiast „w porozumieniu” należy wpisać „na podstawie porozumienia”.

Uwagę uwzględniono. W przypadku działań fakultatywnych zastosowano zapis: „Zarządca lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem” oraz zastosowano zwrot „na podstawie porozumienia” w innych działaniach.

10. Uwaga do załącznika nr 5, do działań dla orlika krzykliwego oraz żurawia „Ochrona żerowisk” z zakresem działania „Zapobieganie lokalizacji farm wiatrowych w obrębie ostoi i w odległości 20 km od jej granic”. Nie jest to działanie ochronne do realizacji w granicach obszaru Natura 2000, natomiast takie tereny można wskazać do zmian w MPZP lub studiach. Podobnie w przypadku działania dla derkacza „Zapobieganie lokalizacji ferm norki amerykańskiej na terenie ostoi i w odległości co najmniej 50 km od jej granic” – należy przenieść do załącznika 7 jako wskazania do dokumentów planistycznych.

Uwagę uwzględniono. Działania dotyczące zapobiegania lokalizacji farm wiatrowych zostały usunięte, ponieważ tożsame zapisy jako wskazania do zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Budry oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Banie Mazurskie zostały ujęte w załączniku 7.

Działanie dotyczące zapobiegania lokalizacji ferm norki amerykańskiej również zostało usunięte oraz wprowadzono stosowne wskazania w załączniku 7 do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Budry i Banie Mazurskie. W konsekwencji zaktualizowano zapis § 8 zarządzenia i tytuł załącznika nr 7 poprzez dodanie w nich gminy Banie Mazurskie.

11. Uwaga do załącznika nr 5. Z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie” proszę usunąć organizacje pozarządowe.

Uwagę uwzględniono. Zapisy zostały zmienione.

12. Uwaga do załącznika nr 5, do działania dla derkacza „Użytkowanie łąk”. W zakresie działania jako działanie obligatoryjne uwzględniono tylko ekstensywne użytkowanie kośne. Proszę poprawić na: „użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe”. Proszę wskazać okres obowiązywania działania.

Uwagę uwzględniono. Zapisy zostały zmienione, jednocześnie w wymogach fakultatywnych dodano wymogi dotyczące wypasu. Wskazano okres obowiązywania zadań.

13. Uwaga do załącznika nr 5, do działania dla derkacza „Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych” Zakres działania „Utrzymanie ekstensywnego wykorzystania użytków zielonych, niezabudowywanie, niezalesianie i niezamienianie ich w pola uprawne, prowadzenie ekstensywnego wypasu” wskazuje, że nie są to działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania a obligatoryjne działania ochronne. Należy je z tej części usunąć.

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte. We wcześniejszym działaniu wskazano, że działaniem obligatoryjnym jest zachowanie siedlisk derkacza położonych na trwałych użytkach zielonych poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe przez cały okres obowiązywania planu. Tym samym nie ma możliwości ich zabudowywania, zalesianie lub zamiany w pola uprawne.

14. Uwaga do załącznika nr 5, do działania dla derkacza „Ochrona populacji” z zakresem działania „Redukcja populacji norki amerykańskiej, przez odstrzał lub odłów, redukcja populacji jenota i lisa przez odstrzał”. Czy jest lub będzie określony poziom odstrzału?

Uwagę uwzględniono. Zapis doprecyzowano, że odstrzał prowadzony będzie na podstawie planów łowieckich.

15. Uwaga do załącznika nr 5, do działania dla derkacza dotyczącego uzupełniania wiedzy o gatunku poprzez jego inwentaryzację. Proszę wskazać termin realizacji działania.

Uwagę uwzględniono. Wskazano termin realizacji działania.

16. Uwaga do załącznika nr 5. Należy zweryfikować podmioty odpowiedzialne za działanie dotyczące utrzymania odpowiedniego stanu siedlisk dzięcioła białogrzbietego. Jeżeli są to wyłącznie Lasy Państwowe odpowiedzialnym powinno być wyłącznie nadleśnictwo.

Uwagę uwzględniono. Zapis został zmieniony.

17. Uwaga dotycząca nieczytelności arkusza nr 1 mapy lokalizacji działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011 z uwzględnieniem zidentyfikowanych zagrożeń dla poszczególnych stanowisk gatunków ptaków, stanowiącej załącznik numer 6 do Zarządzenia.

Uwagę uwzględniono. Arkusz został ponownie wyeksportowany.

18. Uwaga dotycząca mapy lokalizacji działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011 z uwzględnieniem zidentyfikowanych zagrożeń dla poszczególnych stanowisk gatunków ptaków, stanowiącej załącznik numer 6 do Zarządzenia. Na mapie brakuje południowej części obszaru.

Uwagę uwzględniono. Mapa została ponownie wyeksportowana.

19. Uwaga dotycząca zmiany zapisu „Proponuje się wprowadzenie zapisu zakazującego lokalizację elektrowni wiatrowych lokalizacji farm wiatrowych w obrębie ostoji i w odległości 20 km od jej granic na terenie gminy” w załączniku nr 7 do zarządzenia.

Uwagę uwzględniono. Wprowadzono zapis: „Proponuje się wprowadzenie zapisu: "wyłączenie z lokalizacji elektrowni wiatrowych w obrębie obszaru Natura 2000 Lasy Skaliskie PLB280011 oraz w odległości 20 km od jego granic"”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, w myśl art. 46 cyt. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem znak: WOPN-OON.082.017.2014.WS.3 z dnia 05 listopada 2014 r. podał do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz uzasadnieniem zawierającym informacje o udziale społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak: PN 0522.36.2014 z dnia 28 października 2014 r.

Z up. REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARSTWA
Młoda Mellin
Regionalny Konsultant Przyrody

